

University of Groningen

Het middeleeuwse kastelenlandschap van het Oversticht

Spiekhout, Diana

DOI:
[10.33612/diss.133881552](https://doi.org/10.33612/diss.133881552)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2020

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Spiekhout, D. (2020). *Het middeleeuwse kastelenlandschap van het Oversticht: De ontwikkeling van landsheerlijke burchten, adellijke huizen en versterkingen in relatie tot het landschap en de samenleving in Noordoost-Nederland tussen 1050-1450*. University of Groningen. <https://doi.org/10.33612/diss.133881552>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen

1. Een driedelig model van een kasteellandschap, conform het tripartite kennismodel van Habermas, biedt onderzoekers een bruikbaar kader om op systematische wijze de wisselwerking tussen kastelen en hun fysieke, sociale en mentale omgeving te analyseren.

Dit proefschrift, hoofdstuk 1, Jacobs, M.H., 2006. *The Production of Mindscapes; a comprehensive theory of landscape experience*. Wageningen, Wageningen University.

2. Een culturalistische landschapsbiografische aanpak is voor middeleeuwse kasteellandschappen bij gebrek aan voldoende bronnen op historisch gebied moeilijker te realiseren dan voor (vroeg)moderne buitenplaatslandschappen.

Dit proefschrift, hoofdstuk 1.

3. Het in Janssen gepresenteerde beeld over kastelen in Nederland dient te worden bijgesteld: de meeste bestonden niet alleen uit een omgrachte hoofdburcht maar hadden ook één of meerdere voorburchten, werden omringd door meerdere wallen en grachten en maakten soms deel uit van een landweer.

Dit proefschrift, hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 in reactie op Janssen, H.L. 1996. Tussen woning en versterking: het kasteel in de middeleeuwen. In: Janssen, H.L., J.M.M. Kylstra Wielinga & B. Olde Meierink (red.), *1000 jaar kastelen in Nederland: functie en vorm door de eeuwen heen*. Utrecht, Matrijs, 15-141.

4. De kasteelontwikkeling in het Oversticht tussen 1050 en 1450 is in hoge mate een reflectie van de machtspositie van de bisschop als territoriaal machthebber.

Dit proefschrift, hoofdstuk 3.

5. Stelsels van meervoudige wallen en grachten werden in de veertiende eeuw door de bisschop en de Sallandse Hanzesteden Zwolle, Deventer en Kampen als militair-functionele verdedigingsarchitectuur gezien.

Dit proefschrift, hoofdstuk 3.

6. De Hunenborg bij Volthe heeft van circa 1050/1075 tot circa 1200 als bisschoppelijke burcht gefunctioneerd.

Dit proefschrift, hoofdstuk 4.

7. De invloed van de kastelen Goor, Diepenheim-I en Diepenheim-II op de (door-)ontwikkeling van het landschap is in Zuidwest-Twente tegenwoordig nog op talrijke plaatsen zichtbaar.

Dit proefschrift, hoofdstuk 5.

8. De Utrechtse vorstbisschop Frederik van Blankenheim dient een venster te krijgen in de Canon van Nederland vanwege zijn persoonlijke inzet om het bisschoppelijk territoriaal gezag in het hele Oversticht te herstellen.

9. Iedere promovenda/us zou baat hebben bij een 'trippelcoach' in de vorm van een hond om fysiek en mentaal gezond te blijven tijdens het schrijven van het proefschrift.